

**มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหาย
และจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย
และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559¹**

จีระศักดิ์ อินทร์แก้ว²

จากการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎี หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่าการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญานั้น มาจากแนวคิดเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยาโดยรัฐ ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวนี้ถือว่ารัฐในฐานะที่เป็นผู้ปกครองดูแลประชาชนภายในรัฐนั้น ๆ ย่อมมีภารกิจในการปกป้องคุ้มครองประชาชนที่อยู่ภายในรัฐให้มีสวัสดิภาพ มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินโดยการสร้างมาตรการในการคุ้มครองความปลอดภัย ผ่านกลไกของกฎหมายโดยมีพนักงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ เป็นผู้ควบคุม และบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม หากรัฐไม่สามารถคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ประชาชนภายในรัฐได้ รัฐจึงต้องมีหน้าที่ในการร่วมรับผิดชอบในความบกพร่องดังกล่าวของรัฐด้วย โดยหลักการนี้เป็นหลักการสากล และเป็นที่ยอมรับแก่นานาประเทศ อันจะเห็นได้จากองค์กรสหประชาชาติ ได้ประกาศรับรองสิทธิของผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หรือผู้เสียหายในคดีอาญาขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1985 หรือที่เรียกว่าปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ถูกต้อง (Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power) และมีการกำหนดกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์รพี เล้งวิทยา และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และ รองศาสตราจารย์จตุพร วงศ์ทองสรรค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Political Rights (ICCPR) โดยให้ประเทศภาคีสมาชิกต้องดำเนินการคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ในมาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในกติการะหว่างประเทศฉบับนี้

สำหรับการช่วยเหลือเยียวยาจำเลยในคดีอาญานั้น มาจากแนวคิดการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งหลักนิติรัฐมีความเกี่ยวพันกันอย่างยิ่งกับสิทธิในเสรีภาพของบุคคล (Freiheitsrecht) และสิทธิในความเสมอภาค (Gleichheitsrecht) โดยสิทธิทั้งสองประการดังกล่าวถือว่าเป็นพื้นฐานของ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ในรัฐเสรีประชาธิปไตยทั้งหลายยอมรับหลักความเป็นอิสระของปัจเจกบุคคล ในการที่จะพัฒนาตนเองไปตามความประสงค์ของบุคคลนั้น ดังนั้น รัฐจึงต้องให้ความเคารพต่อขอบเขตของสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกบุคคล โดยในกระบวนการยุติธรรมก็เช่นเดียวกัน กระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเป็นกระบวนการที่มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในทุกขั้นตอน โดยกฎหมายที่ใช้บังคับจะต้องมีความชัดเจนแน่นอน เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างถูกต้อง และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และในขณะเดียวกันก็ต้องมุ่งนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษให้มีประสิทธิภาพด้วย การผิดพลาดในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ถือว่า “รัฐ” ในฐานะที่รับผิดชอบจัดการระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชน รัฐจึงมีหน้าที่ต้องเข้าร่วมในการรับผิดชอบในความผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้นด้วย

อย่างไรก็ดี แม้ประเทศไทยจะได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา โดยได้ตราเป็นพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 แต่ในปัจจุบันยังพบว่า ประชาชนที่ต้องตกเป็นผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ในประเทศไทยอีกจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย การตีความกฎหมาย และการใช้ดุลพินิจอย่างไม่ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

ซึ่งจากการศึกษาทำให้ทราบว่ามาตรการทางกฎหมายในการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ยังมีปัญหา อุปสรรค และไม่ครอบคลุมการช่วยเหลือประชาชนที่ตกเป็นผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาให้ได้รับการชดเชยจากรัฐ อยู่หลายประการ ดังนี้

ปัญหาประการแรก คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาว่า เป็นผู้เสียหายที่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัตินี้ ตามมาตรา 3 ประกอบมาตรา 17 ซึ่งปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการที่รายการที่ระบุท้ายพระราชบัญญัติ ตามมาตรา 17 ไม่ครอบคลุมทุกฐานความผิด เนื่องจากมาตราดังกล่าวเป็นหนึ่งในหลักเกณฑ์พิจารณาจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายในคดีอาญา โดยปัจจุบันประเทศไทยมีการกำหนดฐานความผิดในทางอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย หรือจิตใจ จำนวนมากทำให้พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา อาจไม่ครอบคลุมฐานความผิดบางประเภท เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 เป็นต้น

ปัญหาประการที่สอง คือ กรณีการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ตามมาตรา 18 วรรคท้าย หรือมาตรา 21 วรรคท้าย แล้วแต่กรณี ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวทั้งสองมาตราได้เปิดช่องให้คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา สามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ภายในกรอบอัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยา ตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง และมาตรา 21 วรรคหนึ่ง ซึ่งจากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวถือว่าการเปิดช่องให้คณะกรรมการใช้ดุลพินิจมากจนเกินไปหรือไม่ เนื่องจากกฎหมายใช้คำว่า “คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหาย/จำเลย ได้รับค่าตอบแทน/ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายเพียงใดหรือไม่ก็ได้...” อาจทำให้คณะกรรมการกำหนดแนวทางการพิจารณาค่าของผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญา เป็นประการอื่นนอกจากที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ได้ เช่น งดจ่ายเนื่องจากผู้เสียหายหรือจำเลยมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม งดจ่ายเนื่องจากผู้เสียหายได้รับการเยียวยาจากคู่กรณี หรือบริษัทประกันภัยแล้ว งดจ่ายเนื่องจากผู้เสียหายเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้น

ปัญหาประการที่สาม คือ หลักเกณฑ์การพิจารณาช่วยเหลือเยียวยาจำเลยในคดีอาญา ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของจำเลยที่มีสิทธิได้รับค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

- (1) จะต้องเป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
- (2) ถูกคุมขังในระหว่างการพิจารณาคดี และ
- (3) ปราบกฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดและมีการถอนฟ้องในระหว่างดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด

โดยจากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวในอนุมาตราที่สองที่บัญญัติจำเลยที่มีสิทธิได้รับค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายต้องเป็นจำเลยที่ถูกคุมขังระหว่างพิจารณาคดี จึงเป็นสาเหตุให้การจ่ายเงินค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ไม่ครอบคลุมถึงการที่จำเลยนั้นถูกคุมขังในระหว่างที่เป็นผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน นอกจากนี้ตามอนุมาตราสามที่กำหนดว่าจำเลยที่จะขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายได้จะต้องปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ซึ่งเป็นสาเหตุให้จำเลยที่ศาลพิพากษาโดยยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลย ไม่ได้รับการช่วยเหลือ

เสียหาย ทั้งที่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่กระทำกับบุคคลนั้นเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนเป็นอย่างมาก

ปัญหาประการที่สี่ คือ หน่วยงานที่มีอำนาจในการพิจารณาค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา เนื่องจากกรณีจำเลยที่ตกเป็นแพะในคดีอาญานั้น เป็นกรณีที่มีข้อเท็จจริงในทางคดีที่มีการสืบพยานในชั้นศาลที่ค่อนข้างมาก ประกอบกับเอกสารดังกล่าวนี้เป็นข้อมูลที่ค่อนข้างอ่อนไหว จึงทำให้การแสวงหาข้อมูลที่ใช้ในการประกอบการพิจารณาช่วยเหลือเยียวยาจำเลยในคดีอาญาที่สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา เป็นไปด้วยความล่าช้า และไม่ครบถ้วนในการพิจารณา จึงสมควรหรือไม่ที่จะมีการแก้ไขข้อกฎหมายให้ศาลที่พิจารณายกฟ้องคดีของจำเลย ซึ่งมีข้อเท็จจริงในทางพิจารณาครบถ้วน พิจารณาจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาแก่จำเลยในคดีอาญา เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนซึ่งตกเป็นจำเลยในคดีอาญาในคดีนั้น

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายในการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาว่า เป็นผู้เสียหายที่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มาตรา 17 มีข้อเสนอแนะ 2 กรณี คือ

1.1 เห็นควรแก้ไขความในมาตรา 17 จากเดิม “ความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหายอันอาจขอรับค่าตอบแทนได้ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้” เป็นข้อความใหม่คือ “ความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหายอันอาจขอรับค่าตอบแทนได้ต้องเป็นความผิดตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง”

1.2 ยกเลิกมาตรา 17 และรายการที่ระบุท้ายพระราชบัญญัติ เนื่องจากความในมาตรา 3 มีความครอบคลุมแล้ว

2. ปัญหาการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ตามมาตรา 18 วรรคท้าย หรือมาตรา 21 วรรคท้าย แล้วแต่กรณี การบัญญัติกฎหมายอย่างกว้างในการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการฯ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการพิจารณาให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชน แต่ในทางกลับกันหากการใช้ดุลพินิจนั้นขัดกับวัตถุประสงค์ของการช่วยเหลือเยียวยาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ย่อมทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนผู้ตกเป็นผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ซึ่งความไม่ชัดเจนในข้อกฎหมายตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะ แนวทางการแก้ไข เกี่ยวกับการแก้ปัญหาดังกล่าว ดังต่อไปนี้

2.1 เพิ่มเติมพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อยกเว้นการช่วยเหลือเยียวยาไว้อย่างชัดเจนเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ดุลพินิจที่ไม่เป็นธรรมดังเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น อีกทั้งการบัญญัติไว้ในกฎหมายย่อมเป็นการเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปทราบ ย่อมเป็นการดีกว่าการกำหนดแนวทางการพิจารณาที่ไม่ได้มีการเผยแพร่สู่สาธารณะให้รับทราบ

2.2 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติค่าตอบแทนฯ เพื่อให้มีความชัดเจนในการใช้ดุลพินิจให้เป็นไปตามข้อกฎหมาย และตามวัตถุประสงค์ของการช่วยเหลือเยียวยา โดยมาตรา 18 ให้ยกเลิกวรรคสอง และแก้ไขวรรคสามเป็น “คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหายได้รับค่าตอบแทนเพียงใดก็ได้ (ตัดคำว่า “หรือไม่” ออก) โดยคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิด และสภาพความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ รวมทั้งโอกาสที่ผู้เสียหายจะได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่นด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการใช้ดุลพินิจได้เพียงตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเท่านั้น)” สำหรับมาตรา 21 ให้ยกเลิกวรรคสอง และแก้ไขวรรคสี่เป็น “คณะกรรมการอาจกำหนดให้จำเลยได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายเพียงใดก็ได้ (ตัดคำว่า “หรือไม่” ออก) โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งคดี ความเดือดร้อนที่จำเลยได้รับ และโอกาสที่จำเลยจะได้รับการชดเชยความเสียหายจากทางอื่นด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง (เพื่อกำหนดให้คณะกรรมการใช้ดุลพินิจได้เพียงตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเท่านั้น)”

3. ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาช่วยเหลือเยียวยาจำเลยในคดีอาญา ตามมาตรา 20

ข้อเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 20 จากเดิมบัญญัติว่า

มาตรา 20 จำเลยมีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ต้อง

(1) เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ

(2) ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี และ

(3) ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดและมีการถอนฟ้อง

ในระหว่างดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดคดีนั้น ว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด

ข้อเสนอแนะการแก้ไขเป็น

มาตรา 20 บุคคลที่สิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ต้อง

(1) เป็นบุคคลที่ถูกดำเนินคดีในความผิดอาญา

(2) ถูกคุมขังเนื่องจากการกระทำความผิดอาญานั้น และ

(3) ปรากฏหลักฐานชัดเจน โดยมีคำสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการ หรือมีการ

ถอนฟ้องในระหว่างดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ยกฟ้องบุคคลนั้น

4. ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่มีอำนาจในการพิจารณาค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ให้มีการบัญญัติเพิ่มเติมมาตรา 7/1 โดยมีความว่า “ให้ศาลที่มีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยในคดีนั้น หรือกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องคดี ให้ศาลในท้องที่ที่สำนักงานอัยการตั้งอยู่พิจารณาว่าบุคคลนั้น หรือทายาทมีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ และให้แจ้งผลการดังกล่าวไปยังคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาบุคคลดังกล่าวต่อไป”

เอกสารอ้างอิง

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. “รายงานการศึกษาลบสัมบูรณ์ โครงการศึกษาแนวทางการให้ผู้กระทำความผิดหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมร่วมรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหาย : กรณีรัฐจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา”, เสนอต่อกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม, 2553.

นิโรธรี จุลเหลา. “ความรับผิดชอบของกระบวนการยุติธรรมต่อผู้บริสุทธิ์ที่ตกเป็นจำเลยในคดีอาญาและแนวทางในการป้องกันผู้บริสุทธิ์จากการดำเนิน คดีอาญาที่ผิดพลาด : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ ทนายความ.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559